

SCENARIO

Utgångsläge

Det har legat en exceptionell lågtrycksfront över Finland, som har hållit i sig under de senaste veckorna. Detta har orsakat vindar nära jordytan och lågtrycksstormar, som är typiska för vintersäsongen. På grund av den globala uppvärmningen och avsaknad av tjälen i marken, har stormarna orsakat omfattande skador på trädbestånd på olika håll i landet.

Räddningsmyndigheterna och elbolagen har varit hårt pressade i två veckor nu och arbetet med att reda ut stormskadorna fortsätter. Det har förekommit omfattande strömavbrott i landskapen och mer än 250 000 hushåll har varit utan el. En del luftledningar har totalförstörts, vilket gör att vissa hushåll fortfarande är utan el.

Inledande åtgärder

Social- och hälsovårdsmyndigheterna och hemvårdspersonalen har tillsammans med Röda Korsets och den Frivilliga räddningstjänsten Vapepas nätverks frivilliga kartlagt hur de äldre invånarna i glesbygden klarar sig. Detta samarbete fortsätter och myndigheterna är beredda att inrätta, och har redan öppnat kommunala centraler för störningssituationer och evakueringscentraler för invånarna.

Utveckling av situationen

Det har skett en förändring i väderleken i form av en kall luftfront som för med sig en sträng köld. Meteorologiska institutet förutspår att köldperioden kommer att fortsätta i flera veckor. När frosten sätter in har myndigheterna fokuserat på att återställa elförsörjningen efter stormen i november, och förbereder sig nu för cirkulerande elavbrott för att säkerställa driften av det finska elnätet.

Finlands Röda Kors roll

Med stöd av befintliga samarbetsavtal har myndigheterna bitt Röda Korset om hjälp med ett antal uppgifter. Det handlar bland annat om att kartlägga och bedöma hjälpbehovet, distribuera biståndsmaterial och eventuellt kontant bistånd samt att organisera proviantering. Dessutom ansvarar Röda Korset för att stärka medborgarnas kriställighet och för att stödja myndigheterna i evakueringscentraler och centraler för störningssituationer. Det finns också beredskap för att ordna kortvarig nödinkvartering för evakuerade personer.

Utmaningar och särskilda observationer

Hjälpbehovet beräknas enligt preliminära uppskattningar pågå i minst två veckor. Biståndsarbetet försvåras av cirkulerande elavbrott, och man måste handla i situationer där elen inte fungerar och telefonlinjerna är ur funktion. VIRVE-nätverkets funktion kan inte garanteras för Röda Korsets aktörer, och det kan också förekomma utmaningar med datakommunikationsförbindelserna.

SAMMANFATTNING AV SCENARIOT

- En exceptionell lågtrycksfront har legat kvar över Finland i flera veckor.
- Lågtrycksstormar har orsakat omfattande stormskador på trädbestånd.
- Det har förekommit omfattande elavbrott och mer än 250 000 hushåll är utan el.
- Några av luftledningarna har förstörts helt och reparationsarbetet fortsätter.
- Räddningsmyndigheterna och elbolagen arbetar under hård press.

UTVECKLING AV SITUATIONEN

- Vädret håller på att förändras: en kallfront för med sig en sträng köld under flera veckor.
- Återställandet av elförsörjningen fortsätter, men man förbereder sig för cirkulerande elavbrott.
- Periodiserad eldistribution införs för att trygga driften av elnätet.

INLEDANDE ÅTGÄRDER

- Social- och hälsovårdsväsendet och hemvården kartlägger hur äldre människor klarar sig.
- FRK och Frivilliga räddningstjänsten Vapepa deltar i kartläggningen och stödåtgärderna.
- Man har öppnat kommunala centraler för störningssituationer och evakueringscentraler.

MYNDIGHETSBEGÄRAN till FRK

Myndigheterna ber Röda Korset om hjälp med följande uppgifter:

- Kartlägga och bedöma hjälpbehovet.
- Distribuera biståndsmaterial och eventuellt kontant bistånd.
- Ordna med proviantering.
- Stärka medborgarnas kriställighet.
- Stöda vid evakueringscentraler och centraler för störningssituationer.
- Ordna nödinkvartering för evakuerade.

UTMANINGAR OCH SPECIFIKA KOMMENTARER

#AvunKetju2025
#HjälpensKedja2025

- Hjälpbehovet beräknas pågå i minst två veckor.
- Cirkulerande elavbrott försvårar biståndsarbetet.
- Telefonförbindelserna fungerar inte tillförlitligt.
- VIRVE-nätverkets funktion kan inte garanteras för FRK:s aktörer.
- Det kan förekomma utmaningar med datakommunikationsförbindelserna.

från övningen:

TIDSLINJE

du kan dela upp övningen i steg, till exempel:

- **Dag 1–2:** Kartläggning av stormskador och inledande biståndsåtgärder
- **Dag 3–5:** Början på köldperioden och periodisering av elavbrott
- **Dag 6–10:** Evakueringscentralernas verksamhet och nödinkvartering
- **Dag 11–14:** Utvärdering i efterhand och stödåtgärder för kristållighet

UTMANINGAR MED BESLUTSFATTANDET

Du kan inkludera avsnitt i övningen där deltagarna måste fatta beslut. Till exempel:

- Hur prioriterar man utdelningen av biståndsmaterial i områden utan elektricitet?
- Hur kommunicerar man med medborgarna när telefonnätet inte fungerar?
- Hur ordnar man nödinkvartering när utrymmena är begränsade?